

UCHWAŁA Nr XVIII(119)12

RADY GMINY

HORODŁO

z dnia 6 czerwca 2012 roku

W sprawie uchwalenia Planu Odnowy Miejscowości Strzyżów

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. nr 142, poz. 1591 z późniejszymi zmianami) - Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Plan Odnowy Miejscowości Strzyżów stanowiący podstawę opracowania programów gospodarczych i społecznych oraz bieżących i długookresowych decyzji związanych z rozwojem miejscowości i zaspokojeniem potrzeb lokalnej społeczności, zgodnie z załącznikiem nr 1 do uchwały.

§ 2

Traci moc uchwała Nr XXXIV (216)10 Rady Gminy Horodło z dnia 16 czerwca 2010 roku w sprawie uchwalenia Planu Odnowy Miejscowości Strzyżów.

§3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

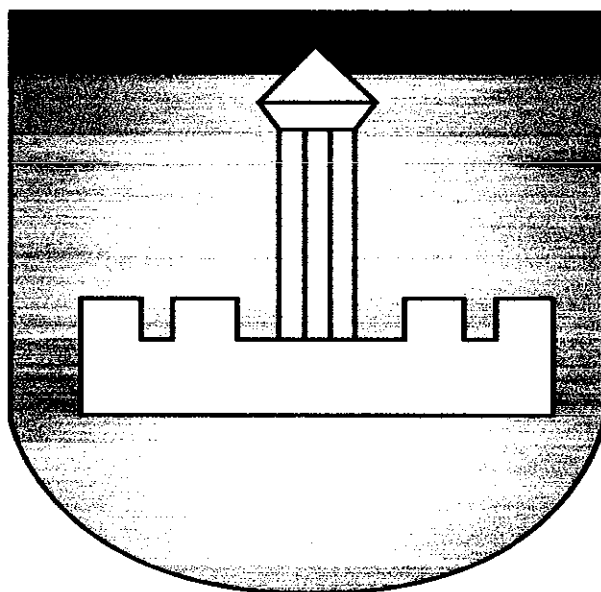
§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Paweł Augustynek

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XVIII (119)12
Rady Gminy Horodło
z dnia 6 czerwca 2012 roku

**PLAN ODNOWY
MIEJSCOWOŚCI**

Strzyżów

GMINA HORODŁO

Horodło 2012

Opracowała:
Hajkowska Aneta

SPIS TREŚCI:

Wstęp.....	3
1. Charakterystyka miejscowości.....	5
2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.....	9
3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości	12
4. Opis planowanych zadań inwestycyjnych.....	14
5. Opis i charakterystyka obszaru.....	15
6. Harmonogram realizacji inwestycji.....	17

Wstęp

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich stanowi kluczowe wyzwanie dla Polski w okresie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszeniu dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do obszarów miejskich.

Plan odnowy miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe.

Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfikacji obszarów wiejskich oraz wpłynie na rozwój ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej. W ramach działania pomocą finansową zostaną objęte projekty dotyczące:

- 1). Budowa parkingu oraz ciągów pieszych przy Kościele Rzymskokatolickim pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Strzyżowie;
- 2). Modernizacja dróg;
- 3). Budowa sieci dostępu do Internetu.

Plan Odnowy Miejscowości zyskał również poparcie władz samorządowych gminy Horodło w skład, której wchodzi sołectwo Strzyżów.

Projekty będą składane przez Gminę Horodło, do właściwych instytucji wdrażających, w celu uzyskania finansowego wsparcia ze źródeł zewnętrznych. Plan Odnowy Miejscowości Strzyżów ma za zadanie m.in. nakreślić wizję projektów realizowanych w przyszłości, oraz przyczynić się do promocji walorów i wartości charakterystycznych dla tej miejscowości.

Plan ma charakter dynamiczny i mogą być do niego nanoszone nowe pomysły, inicjatywy, zadania oraz aktualne informacje.

Zakładane cele Planu przewidują wzrost znaczenia wsi jako lokalnego ośrodka rozwoju kultury, edukacji, sportu i rekreacji. Założeniem Planu jest unowocześnienie infrastruktury, podniesienie standardu zamieszkiwania ludności, ochrona wartości historycznych, wprowadzenie nowych funkcji społeczno – gospodarczych. Celem projektów ujętych w Planie jest pobudzenie aktywności lokalnej społeczności oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową. Realizacja Planu Odnowy Miejscowości Strzyżów ma także służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu w sprawy wsi, zagospodarowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży, budowaniu tożsamości lokalnej oraz rozwojowi organizacji społecznych.

1. Charakterystyka miejscowości:

Obszarem realizacji Planu Odnowy Miejscowości Strzyżów jest obszar tej miejscowości a czas jego realizacji obejmuje lata 2012 – 2019.

Strzyżów to duża wieś sołecka, położona na południu gminy Horodło, powiat hrubieszowski, województwo lubelskie. Sąsiednie miejscowości to: na wschód (ok. 1 km) Rogalin, na zachód (ok. 4 km) Husynne (gmina Hrubieszów), na północ (ok. 4 km) Hrebenne. Miejscowość w granicach administracyjnych zajmuje powierzchnię ok. 990 ha.

Liczba mieszkańców w miejscowości, to 1366 osób, co stanowi 23,92% ogółu ludności Gminy.

Struktura ludności wg płci w miejscowości, wyraża się w przewadze liczby kobiet nad liczbą mężczyzn. Na 726 kobiet przypada 640 mężczyzn (*dane demograficzne na dzień 31.12.2011 r. zgromadzone w USC Horodło*).

Na podstawie wykopalisk archeologicznych stwierdzono, że początki osady należy datować na IX w. n.e. W XII i XIII w. znajdowała się tu obronna strażnica, po której pozostał stożkowaty nasyp ziemny. Pierwszy znany pochodzący z 1376 roku dokument, wspomina o nadaniu wsi przez księcia halickiego Jerzego Daniłowicza, prawosławnemu biskupstwu chełmskiemu. Prawdopodobnie Władysław Jagiełło nie uznał tego nadania (niektórzy kwestionują autentyczność dokumentu), gdyż wieś pozostawała własnością królewską. Dopiero w roku 1462 wieś przeszła w prywatne ręce. Król Kazimierz Jagiellończyk nadał Strzyżów Janowi Łażniewskiemu. Są o nich wzmianki jeszcze w XVI w., później najprawdopodobniej na drodze koligacji rodzinnych, wieś trafiła w ręce rodu Pociejów. W pierwszej połowie XVIII wieku właścicielem Strzyżowa był starosta Wołkowski Aleksander Pocij. Wieś jako wiano otrzymała jego córka Ludwika Honorata, od około 1740 roku zamężna z księciem Stanisławem Lubomirskim, wojewodą Raclawskim,

a później kijowskim. W latach 1762 – 1786 zbudowano tu murowany, dwukondygnacyjny pałac, który zachował się do dnia dzisiejszego.

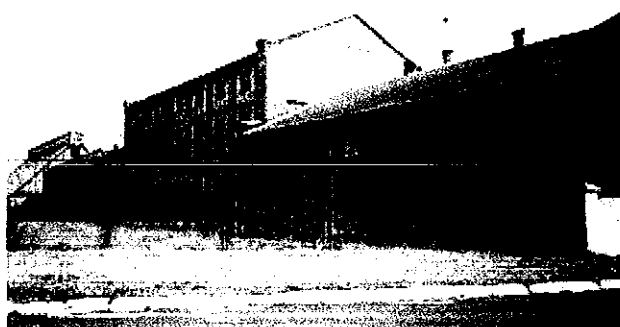
Rysunek 1 Pałac w Strzyżowie

Pałac został zbudowany przez Ludwikę Honoratę (z rodu Paciejów) oraz Stanisława Lubomirskich. Budynek po pożarze, pobudowany z 1836 roku przez rodzinę Ożarówskich. Po obu stronach pałacu stoją pawilony z drugiej połowy XVIII wieku, zachodni pełni funkcję pałacowej kaplicy, wschodni służył jako lamus. Po zakończeniu II wojny światowej pałac był siedzibą Wojsk Ochrony Pogranicza. Od początku lat 60, aż do dnia dzisiejszego, w pałacu mieści się biuro Cukrowni Strzyżów.

Z 1507 roku pochodzi wzmianka o istnieniu w Strzyżowie cerkwi. Kolejne drewniane cerkwie, na miejsce dotychczasowych, wybudowano w 1724 oraz 1817 roku. Ta ostatnia po likwidacji unickiej diecezji chełmskiej, w 1875 roku została przemianowana na prawosławną. Według rejestru dóbr z 1531 roku, we wsi, oprócz cerkwi, znajdował się młyn. W latach 1851 – 1858 istniała w Strzyżowie parafialna szkoła unicka powstała po zlikwidowaniu wcześniejszej szkoły elementarnej. Budynek szkolny został spalony przez udział UPA podczas II wojny światowej.

W 1896 roku od Skarżyńskich majątek strzyżowski z istniejącą od dawna gorzelnią zakupił Edward Chrzanowski z Moroczyna. Z jego inicjatywy w 1899 roku zbudowano cukrownię, która w latach trzydziestych XX wieku wykupiła na licytacji dobra dworskie, z przeznaczeniem na siedzibę dyrekcji i mieszkania dla fachowców.

W roku 1921 wieś zamieszkiwało 921 mieszkańców, w tym 687 Ukraińców oraz 68 Żydów, natomiast przy cukrowni mieszkało 173 mieszkańców, w tym 43 Ukraińców i 6 Żydów.

Rysunek 2 Zabudowania cukrowni z 1899 roku

Po wkroczeniu wojsk radzieckich do Strzyżowa, istniejąca cerkiew (z 1817 roku), zaczęła także pełnić funkcję kościoła rzymskokatolickiego, parafii Horodło. Wyjazd Ukraińców na Ukrainę, umożliwił całkowite przyjęcie budynku. 10 lutego 1947 roku biskup lubelski Stefan Wyszyński powołał w Strzyżowie parafię pod wezwaniem Narodzenia Najświętszej Marii Panny. Jest, to drewniana budowla, o konstrukcji zrębowej, jednonawowa, oszalowana, ze sklepieniem kolebkowym wewnątrz.

Układ zagospodarowania przestrzennego miejscowości - przeważa zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa.

Przez miejscowość Strzyżów przebiega droga krajowa nr 74 łącząca się z drogą powiatową nr 3409 L oraz drogą powiatową 3410 L. W miejscowości występują także drogi gminne: nr 111243 L, 111215 L, 111209 L, 111235 L, 111216 L.

Strzyżów jest miejscowością o charakterze rolniczo – przemysłowym, ze słabo rozwiniętym sektorem pozarolniczym. Na terenie miejscowości przeważają gospodarstwa o małej powierzchni oraz z często niskim poziomem technologicznym.

Działalność gospodarcza w miejscowości, to: 4 sklepy spożywczo – przemysłowe, 2 sklepy przemysłowe.

Na terenie miejscowości funkcjonuje Przedszkole Samorządowe, Szkoła Podstawowa, Gimnazjum Publiczne, Biblioteka Publiczna, Spółdzielnia Lokatorsko – Mieszkaniowa, Kościół Parafialny, Niepubliczny Ośrodek Zdrowia, Apteka Prywatna, Świetlica Wiejska.

Na terenie miejscowości zlokalizowany jest, jedyny w gminie, zakład przemysłowy „Cukrownia Strzyżów” Südzucker Polska.

Miejscowość Strzyżów całościowo jest położona w strefie Nadbużańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz obszaru Natura 2000.

Położenie wsi Strzyżów stanowi szansę rozwoju agroturystycznego miejscowości. Jej walory przyrodniczo – krajobrazowe, architektura wiejska, istnienie na terenie gminy atrakcyjnych w ujęciu historycznym obiektów, które stanowią podstawę do ukierunkowania działalności mieszkańców, władz w stronę rozwoju turystycznego. Podjęcie tego zadania umożliwi rozwój wsi, dzięki eskalacji odwiedzin turystów z Polski i zagranicy, to z kolei może przyczynić się do powstania gospodarstw agroturystycznych. Ograniczeniu pauperyzacji wsi może służyć również aktywizacja społeczno – kulturalna oraz

podniesienie standardu życia mieszkańców wsi. Realizacji tego kierunku służyć będą:

- budowa parkingu oraz ciągów pieszych przy Kościele Rzymskokatolickim p.w. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Strzyżowie;
- bieżąca modernizacja dróg na terenie miejscowości;
- budowa sieci dostępu do Internetu.

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

Dziedzictwo przyrodnicze:

- Nadbużański Obszar Chronionego Krajobrazu;
- Natura 2000

Dziedzictwo Kulturowe:

- Kościół parafialny rzymsko – katolicki (dawna cerkiew greko – katolicka) z wyposażeniem wnętrza, dzwonnica, cmentarz kościelny z drzewostanem w granicach ogrodzenia, plebania- rejestr zabytków ZA/263;
- Zespół pałacowy; pałac z dekoracją wnętrza, dwie oficyny, dwa pawilony, kaplica i lamus, mur oporowy, drzewostan i niezabudowany teren w granicy zespołu pałacowego – rejestr zabytków A/430;
- Budynek cukrowni murowany, 1899 r.;
- Budynek wagi w zespole cukrowni, murowany, początek XX w.;
- Dom chemika i mechanika z zespole cukrowni, murowany, XIX/XX wiek;
- Dom pracowniczy nr 252, murowany, 1895 rok;
- Dom pracowniczy nr 253, murowany, 1895 rok;
- Dom pracowniczy nr 254, murowany, 1894 rok;
- Dom pracowniczy nr 257, murowany, 1906 rok;
- Dom pracowniczy nr 265, murowany 1896 rok;
- Dom pracowniczy nr 267, murowany, 1890 rok;
- Dom pracowniczy nr 272, murowany, 1865 rok
- Zespół zieleni osiedlowej, XIX/XX wiek
- Cmentarz prawosławny zamknięty, XIX wiek

Obiekty i tereny:

- Boisko sportowe obok Szkoły Podstawowej oraz Gimnazjum Publicznego;
- Boisko Sportowe w centrum miejscowości;
- Staw wodny w centrum miejscowości.

Infrastruktura społeczna:

- Kościół w budowie przy ulicy Armii Krajowej;

Rysunek 3 Kościół w budowie przy ulicy Słonecznej

- Kościół p.w. Narodzenia Najświętszej Marii Panny;
- Cmentarz;
- Niepubliczny Ośrodek Zdrowia;
- Apteka Prywatna;
- Biblioteka;
- Przedszkole Samorządowe;
- Szkoła Podstawowa;
- Gimnazjum Publiczne;
- Świetlica Wiejska.

Infrastruktura techniczna:

- droga krajowa;
- drogi gminne;
- drogi powiatowe;
- sieć wodociągowa;
- sieć kanalizacyjna;
- sieć energetyczna;
- sieć telefoniczna;
- sieć komórkowa.

Gospodarka i rolnictwo:

- Gospodarstwa rolne (indywidualne);
- Cukrownia Strzyżów Südzucker Polska;
- Prowadzone działalności gospodarcze:
  - Sklepy spożywczo – przemysłowe;
  - Sklepy przemysłowe.

Kapitał społeczny i ludzki:

- Fundacja Esperanza;
- Stowarzyszenie „Przy Granicy”;
- Stowarzyszenie „Karaś”;
- Koło Gospodyń Wiejskich;
- Klub Seniora;
- OSP Strzyżów.

3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości

Mocne strony:

1. Bardzo dobre i dobre gleby;
2. Atrakcyjność turystyczna w postaci stawu wodnego;
3. Brak ruchu tranzytowego;
4. Korzystny stan środowiska naturalnego;
5. Piękne krajobrazy;
6. Położenie w „Euroregionie Bug”;
7. Telefonnia stacjonarna;
8. Telefonnia komórkowa;
9. Sieć energetyczna;
10. Brak przemysłu;

Słabe strony:

1. Peryferyjne położenie miejscowości, tzw. ściana wschodnia;
2. Niski poziom technologiczny gospodarstw;
3. Apatia społeczna;
4. Mała aktywność ekonomiczna mieszkańców;
5. Słabo rozwinięty sektor pozarolniczy;
6. Bezrobocie;
7. Niski poziom wykształcenia;
8. Niski poziom życia wśród części mieszkańców;
9. Mała powierzchnia gospodarstw;
10. Brak możliwości aktywnego rozwoju mieszkańców w dziedzinie kultury;
11. Zła jakość dróg;
12. Brak parkingu oraz chodników przy kościele w budowie przy ulicy Armii Krajowej;
13. Brak zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży w czasie wolnym od nauki.

Szanse:

1. Inwestorzy;
2. Młodzi wracający po okresie kształcenia;
3. Poprawa dochodu z rolnictwa;
4. Wykorzystanie zasobów przyrodniczych;
5. Zwiększenie zainteresowania turystyką;
6. Zwiększenie atrakcyjności wsi;
7. Możliwość pozyskania środków finansowych pochodzących z Unii Europejskiej.

Zagrożenia:

1. Degradacja środowiska naturalnego;
2. Wkład własny w środkach zewnętrznych i jego ograniczenie;
3. Ciągłe zmiany w priorytetach, które mają być finansowane ze środków zewnętrznych;
4. Postępująca degradacja i zły stan dróg;
5. Niskie nakłady na inwestycje remontowo – modernizacyjne.

Zapewnienie rozwoju miejscowości oraz stworzenie jej najlepszych warunków życia mieszkańcom wsi Strzyżów stanowi priorytet w wyznaczaniu kierunków rozwoju sołectwa. Zgodnie z priorytetem oraz mając na uwadze wnioski z analizy słabych i mocnych stron, szans i zagrożeń planuje się następujące kierunki rozwoju wsi Strzyżów.

- realizacja prac modernizacyjno – inwestycyjnych mających na celu poprawę stanu technicznego i podniesienia bezpieczeństwa na drogach w obrębie miejscowości;
- budowa infrastruktury technicznej i turystycznej podnoszącej atrakcyjność wsi;
- podniesienie estetyki miejscowości.

4. Opis planowanych zadań inwestycyjnych

Biorąc pod uwagę fakt, iż mieszkańcy Strzyżowa chcą zmienić wizerunek swojej wsi, a proponowane zewnętrzne programy pomocowe są niepowtarzalną szansą dla skutecznego podjęcia działania, mieszkańcy podczas zebrania wiejskiego zdecydowali większością głosów o głównych zadaniach inwestycyjnych w ciągu najbliższych 7 lat.

Największe potrzeby mieszkańców wsi Strzyżów, to:

- 1). Budowa parkingu oraz ciągów pieszych przy Kościele Rzymskokatolickim p.w. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Strzyżowie;
- 2). Modernizacja dróg;
- 3). Budowa sieci dostępu do Internetu.

4.1 Budowa parkingu oraz ciągów pieszych przy Kościele Rzymskokatolickim p.w. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Strzyżowie;

Jedną z inwestycji planowanych do realizacji na lata 2012-2019 jest budowa parkingu oraz ciągów pieszych w pobliżu Kościoła Katolickiego. Realizowane zadanie wpłynie korzystnie na podniesienie estetyki, zaspokoi potrzeby społeczne i kulturalne. Celem dodatkowym jest podniesienie standardu życia i pracy na wsi, zwiększenie atrakcyjności turystycznej, rozwój tożsamości społeczności wiejskiej oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego. Uzupełnienie infrastruktury technicznej o budowę parkingu oraz chodników przyczyni się znacząco do poprawy bezpieczeństwa mieszkańców tej miejscowości. Zadanie, to poprawi spójność komunikacyjną doprowadzi do poprawy stanu estetycznego miejscowości Strzyżów.

PRZEWIDZIANE REZULTATY: poprawa estetyki miejscowości, przystosowanie bazy obok Kościoła Katolickiego.

organizacji spotkań, wzmocnienia więzi mieszkańców z miejscem zamieszkania i integracji społeczności lokalnej.

Parkingi oraz ciągi piesze będą służyć wszystkim mieszkańcom wsi oraz jej okolic.

Utworzony obiekt będzie pełnił istotną rolę społeczną jako swoiste centrum wiejskiej kultury w Strzyżowie, istnienie odpowiedniego miejsca ułatwi realizację inicjatyw mieszkańców. Dzięki dofinansowaniu z funduszy zewnętrznych możliwe będzie przekształcenie sołectwa Strzyżów w atrakcyjne, wygodne i bezpieczne miejsce do życia, wypoczynku, pracy i nauki. Stopniowa realizacja zadań pozwoli na poprawę jakości życia mieszkańców Strzyżowa, wpłynie na wzrost atrakcyjności turystycznej oraz inwestycyjnej miejscowości.

6. Harmonogram realizacji inwestycji

Lp.	Nazwa inwestycji	Czas realizacji	Oczekiwane rezultaty	Źródła finansowania			Koszty /orientacyjny/ w zł
				Budżet gminy	Fundusze UE	Inne	
1	Budowa parkingu oraz ciągów pieszych przy Kościele Rzymskokatolickim położonym przy ulicy Słonecznej w Strzyżowie. Gmina Horodło	2012 – 2014	- podniesienie standardu życia mieszkańców - zaspokojenie potrzeb mieszkańców	25%	75%	-----	700 000
2.	Modernizacja dróg	na bieżąco	- podniesienie standardu życia mieszkańców - poprawa estetyki miejscowości - poprawa bezpieczeństwa	100%	-----	-----	-----
3.	Budowa sieci dostępu do Internetu	2016- 2019	- podniesienie standardu życia mieszkańców - zaspokojenie potrzeb mieszkańców - podniesienie atrakcyjności miejscowości	25%	75%		50 000